MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10 — 10 KASIM — SAYI: 459

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 408
Karar tarihi: 19/X/1947

ÖZET:
Orta okul ve liselerin imtihan yönetmeliğinin 58 inci maddesi h.

Lise ve orta okulların bitirme imtihanlarında bütün derslerden başarı gösteremeyip ertesi yıl da imtihana devam edebilecek durumda olanların bu durumları değişmeden de okula devam edebilmeleri sağlanmak üzere imtihan yönetmeliğinin 58 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesi uygun görülerek işin Bakanlık Makamının onamlarına sunulması kararlaştı:

Yukardaki fıkra ile ilgili olanlardan imhan durumları değişmeksizin de sınıfa devam etmek istiyenlere okullarca kolaylık gösterilir. Bunların diğer öğrencilerden ayrılabilecek olan devam ve öğretimden faydalanma şartları sınıf veya şube öğretmenler kurulunca tesbit edilir. Bu şartlara riayet etmiyenlerin devamına okul idarecilerince son verilir.

K. Y.

Uygundur
19/X/1947
Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sirer

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 414
Karar tarihi: 22/X/1947

ÖZET:
Pratik Yapı Okulları açılması h.

Yapı Enstitülerinde teorik derslerden başarı gösteremiyen sanata kabiliyetli öğrencileri yetiştirmek üzere Yapı Enstitülerinde, baremde bir derece tazammun etmeyen "Pratik Yapı Okulları" açılması ve Pratik Sanat okulları için hazırlanıp 22 ağustos 1947 tarih ve 317 sayılı kararla kabul edilmiş olan Yönetmeliğin olduğu gibi bu kurumlarda da uygulanması hakkında Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 14 ekim 1947 tarih ve 6653 sayılı yazısiyle yaptığı teklif kurulumuzca da uygun görüldüğünden keyfiyetin Yüksek Bakanlık Makamına arzı kararlaştı.

K. Y.

Uygundur
22/X/1947
Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sirer

GENELGELER:

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 82/14967
2023

18/X/1947

ÖZET:
Koleraya karşı alınması lâzım gelen tedbirler h.

Müdürlüklere

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının Kolera'ya kaşrı alınması lâzım gelen tedbirleri gösterir yazısı aynen aşağıya çıkarılmıştır.

İlgililerin, bu tavsiyeler üzerinde, titizlikle durmalarını hastalığı önleyici tedbirleri gerektiği eşkilde olmak üzere işbirliği yapmalarını önemle rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

K. S.

T. C.
SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI
YAYIMLARINDAN
No. 134

KOLERA

Kolera geçmiş yüzyıllarda birçok memleketlerde, zaman zaman da bütün dünyada büyük salgınlar yapıp milyonlarca insanın ölümüne sebep olmuş olan bulaşıcı bir hastalıktır. Koleranın vatanı Hindistan'dır. Memleketimize bulaşması çok kere haç zamanlarına rastlar. Şimdiye kadar hastalığın hep evvelâ Mısır'da başladığı, sonra da denizyolu ile veya karadan Filistin ve Suriye tarikiyle memleketimize geldiği görülmüştür.

gayet küçük bir mikroptur. 1883 senesinde Robert gayet bir mikroptur. 1883 senesinde Robert Koch tarafından Mısır'da meydana çıkarılmıştır. Bu mikrop vücudumuza yiyecek ve içeceklerimizle ağzımızdan girer. Midemizin normal ekşiliği ile ölmeden ince barsağa geçebilirse orada yerleşerek üremeğe başlarlar. Çıkardıkları şiddetli zehirlerle de hastalığı meydana getirirler. Mikroplar vücudumuza girdikten sonra hastalığın ârazı başlamadan evvel 2 - 5 günlük bir kuluçka devresi geçer.

Hastalığın ârazı şunlardır: pirinç suyuna benzer mükerrer ishaller, kusmalar, baldır adalelerin de ağrılı çekilmeler, böbreklerde iltihap, kalb zâfı, tansiyon düşmesi, cilt elâstikiyetinin azalması, ses kısıklığı, şiddetli susuzluk hissi.. Çok ağır vakalarda ishal yani sürgün günde 10 - 20 defa görülür. Büyük apteste kan da bulunduğundan rengi azçok kırmızıdır. Kusmalar daha sık ve daha yorucudur. Hasta çok su kaybettiğinden tamamiyle kurumuş ve kanı ziyadesiyle koyulaşmıştır. Kolera mikroplarının zehirleri yüzünden de bitkin ve morarmış bir haldedir. Çehre dar ve sivridir. Burun incelmiş ve soğuktur. Gözler içeri çökmüş ve etrafları morarmıştır. Yüz, dudaklar, kollar, bacaklar ve tırnaklar da morarmış bir haldedir. Soğuk, yapışkan ve idrar kokan bir terle ıslak olan cilt elâstikiyetini kaybetmiştir. Parmaklarda çamaşırcı kadınların derisinde görülen kırışıklıklar vardır. Ses pek kısık ve zayıftır. İdrar pek az veya hiç yoktur. Sonda ile bir miktar idrar alınabilirse fazla miktarda albümin, endikan, şeffaf ve hubeybi üstüvaneler görürül. Tansiyon yediye ve hattâ daha aşağıya düşer. Kol altından alınan hararet derecesi 32 veya daha azdır. Halbuki makattan alınan derece 38 veya 39 dur.

BULAŞMA

Koleralı hastaların büyük aptesleri hastalığın bulaşmasında en mühim rolü oynar. Hastaların kusmuğunda da az miktarda kolera mikrobu bulunabilir. Fakat idrarlarında kolera mikrobu yoktur. Hastaların büyük aptesti ile kirlenmiş sular ve yiyecekler, keza bu pisliklere konmuş karasinekler sirayet bakımından çok tehlikelidir. Hastanın pisliğini ve çamaşırlarını yıkayanların da çok kere hastalığa yakalandıkları görülür. Mikroplar hariçte, büyük apteste ekseriyetle 14 gün zarfında telef olurlar.

PORTÖRLER

Koleralı hastalara bakanlar ve temas edenler arasında bazı kimseler portör olurlar, yani kendileri hastalığa yakalanmadıkları halde başkalarına hastalığı bulaştırabilirler. Bu gibi kimseler etraflarındaki insanlar için ne kadar tehlikeli olduklarının farkında olmadan gittikleri yerlere hastalık ve ölüm saçarlar.

TEDAVİ

Koleralı hasta çok su kaybedip kuruduğundan kendisine ağızdan su, damardan da tuzlu su verilmesi lâzımdır. Bu suretle hastanın tehlikeli şekilde düşmüş olan tansiyonu yükselmiş, faz-

la koyulaşmış olan kanı da tabiî kıvamına yaklaşmış olur. Şok görülen vaziyetlerde damar içine yarım litreye kadar insan kanı plâzması şırınga edilir. Mikropların husule getirdiği zehirlere karşı penicillin zerklerinden büyük faydalar kaydedilmiştir. Mikroplara karşı sulfamid müstahzarları kullanılmışsa da bu ilâcın tesir olup olmadığı henüz tecrübe edilmektedir. Za-

düşen kalbi kuvvetlendirmek için hastaya sık sık vil kamfre şırınga edilmelidir. Bütün bu ilâçlarla birlikte hasta muhakkak sıcak bir yatakta yatırılmalı, hastanın ayaklarının yanına sıcak tuğlalar veya sıcak su ile doldurulmuş şişeler konmalıdır. Yatağın ayak ucu yükseltilmelidir. Hasta nekahate girdikten sonra da iki hafta müddetle yatakta tutulmalı, hastalığın uzamasına mâni olmak için de kendisine gayet hafif yemekler verilmelidir.

KORUNMA

Hastalıkla mücadelede en mühim nokta kolera vakalarının mümkün mertebe erken teşhis ve tecrit edilmesidir. Bunun için şüphe edilen şahısların büyük aptesinde kolera mikrobu aramak icabeder. Hastalık mikropları bilhassa koleralının büyük aptesinde bulunduğundan şüp-

büyük aptesi ayakyoluna dökülmeden evvel içine kireç kaymağı, yüzde 5 asitfenik, krezol veya lizol mahlûlü, yahut da yüzde 10 formaldehid mahlûlü koyup iyice karıştırılmalı ve ancak bir saat sonra ayakyoluna dökülmelidir. Hastanın çamaşırları yıkanmadan evvel

müddetle yüzde 5 krezilol sodik veya lizol mahlûlüne batırlarak dezenfekte ettikten sonra yıkanır. Hastanın büyük aptesine veya kusmuğuna dokunması ihtimali olanlar her defasında ellerini muhakkak sabunlamalı ve sonra da yüzde 2 lizol veya yüzde 2 krezol mahlûlü ile yahut da binde 1 süblime mahlûlü ile güzelce yıkamalıdır. Hastanın odasında hiçbir şey yenmemeli ve içilmemelidir. Hastanın odasında kalmış olan yiyecek ve içecekler kullanılmamalıdır. Hastanın yemek yediği kaplar, kullandığı çatal, kaşık ve bardaklar iyice kaynatılmalıdır. Mide ve barsak bozukluklarına meydan verilmemeli, bikarbonat ve müshil almaktan çekinmelidir. Salgınlar esnasında su yerine çay veya kahve içilmesi uygun olur.

İçme ve kullanma sularının dezenfeksiyonu için bunlar ya güzelce kaynatılır, yahut da kimyevî usullerle içindeki kolera mikroplarının öldürülmesi cihetine gidilir. Bu hususta permanganattan istifade edilebilir. Suyun rengi pembe oluncaya kadar permanganat ilâve edilir. Yarım saat bekledikten sonra rengi gidermek için aynı suyun içinde bir miktar hiposulfid dö sud döküldüp karıştırılır, ve tortu dibe çökmesi için de bir gece bekletilir. Suların dezenfeksiyonunda kireç kaymağı da faydalıdır. Litreye 3 miligram kireç kaymağı tableti konur. Bunun içinde bir miligram klor vardır. İyi kapalı şişelerde bu tabletler 5 - 6 ay kuvvetlerini muhafaza edebilir. İçme sularına asidlaktik, asidsitrik veya asid kloridrik yani tuzruhu ilâvesiyle de mikroplar öldürülebilir. On litre suya 1 gram tuzruhu konması mikropları birkaç saniyede telefetmeğe kâfi gelir. Şehir sularının dezenfeksiyonu için su süzgeci tesislerinde klordan istifade edilir. Kuyu sularının kullanıldığı yerlerde, hastalık olduğu zaman, bir kuyuya (30) santimetreküp kolera bakteriyofajı koymak suretiyle halk sağlığını korumak da tecrübe edilmiş ve iyi sonuçlar vermiştir.

Koleralının pisliği bazan kuyu, dere ve hattâ şehir sularını bulaştırabildiğinden kolera salgınlarında sular muhakkak kaynatılıp kendi kabında soğutulduktan sonra içilmelidir. Her evde alınabilecek en emin ve en kullanışlı tedbir de budur. Yahut bu sular yukarda bahsettiğimiz ilâçlarla temizlenebilir. Kolera mikroplariyle bulaşık sularla yıkanan salata ve meyvaların da hastalığı geçireceği unutulmamalıdır. Koleranın mutlak ağızdan alınan bir hastalık olduğunu düşünerek ellerimizin, yiyecek ve içeceklerimizin temizliğine bilhassa dikkat etmemiz lâzımdır. Karasinekler kolera mikroplarını hastaların pisliğinden yiyeceklerimize taşıyabilirler. Onun için her türlü yiyecek ve içeceklerimizi karasineklerden, hamam böceklerinden ve diğer haşerattan korumamız lâzımdır. Bu maksatla helâ vaziyetleri ve kanalizasyon işleri düzenlenmeli karasinek ve haşerat mücadelesinde diğer tedbirler arasında DDT den de faydalanmalıdır.

AŞI

Hastalıktan korunmak için alınacak tedbirlerin başında hiç şüphesiz kolera aşısı gelir. Hic bir rahatsızlığı mucip olmıyan bu aşı bir hafta ara ile iki defa yapılır. Büyüklere evvelâ bir, bir hafta sonra da 2 santimetre küp aşı cilt altına zerkedilir. Çocuklara yapılacak miktar yaşlarına göre tâyin olunur. İkinci iğneden altı gün sonra muafiyet vermeğe başlar ve en az altı ay müddetle aşılananları hastalıktan korur. Lüzum görülür de memleketimizde umumi aşı tatbikatı yapılırsa halkımızın bu fırsattan faydalanmalarını ehemmiyetle tavsiye ederiz.

TÂYİNLER :

Mardin İlk Öğretim Müfettişi Esat Artık Hakkâri ve Kocaeli İlk Öğretim Müfettişi Muhittin Korkut Van Millî Eğitim Müdürlüknaklen tâyin edilmişlerdir.

BU DERGIDEKI KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DIGER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MILLI EGITIM BASIMEVI